

N:o 68.

Af Herr Aug. Peterson: Om ändring af § 9 mom. 2 och 3 i Bevillningsstadgan.

Vid sistförflutna riksdag framlades af mig en motion, hvilken igenfinnes under N:o 76, som på anförda skäl afsåg ändring af 9 § bevillningsförordningen derhän, att i andra punkten af nämnde paragraf ordet hufvudsakligen, och i tredje punkten ordet förnämligast helt och hållet borde utgå.

Detta förslag afstyrktes visserligen af Bevillnings-Utskottet, men på sådana skäl, hvilka åtminstone för min del icke kunna medgifvas vara af den beskaffenhet, att de kunna afskräcka mig från att äfven vid denna riksdag ånyo framlägga förslaget, synnerligast som nämnda förslag vid behandlingen inom Andra Kammaren genom votering blef bifallet med 75 nej mot 69 ja, hvilka senare voro för afslag å motionen och vid den öfver frågan beslutade gemensamma voteringen afslogs med den ringa majoriteten af endast 36 röster.

Det framgick deraf obestriddigen, att den åsyftade förändringen af ifrågavarande paragraf var af behovet påkallad dels för undvikande af tvister, som med den lydelse bevillningsförordningen (jmförd med 57 § kommunallagen) i den uppgifna delen nu kan föranleda och dels för att bevillning må rättvist kunna påföras personer för känd inkomst, inom de kommuner der sådan verkligen erhålles, då på samma gång så väl staten som kommunen erhåller sin tillståndiga rätt, hvilken afgift under nuvarande förhållande i många fall går förlorad, både för stat och kommun. Tager jag till exempel en i Malmö eller annan sydsvensk stad boende och der mantalsskrifven handlande, hvilken för sitt yrke jemväl eger filialafdelningar i Hudiksvall eller på flera ställen inom landet, bör han, enligt den redaktion 9 § bevillningsförordningen nu eger, påföras bevillning

till staten för samtliga sina inkomster på det ställe, der rörelsen eller näringen förnämligast idkas, men denna gräns är ju rent omöjligt att bestämma af de inom nämnda kommuner tillsatta berednings- och taxeringskomitéer, hvadan bevillning påföres den skattskyldige der han är mantalskrifven, och lika omöjligt är det för myndigheterna der å platsen att rätteligen kunna fixera eller i summa utföra den inkomst den skattskyldige på andra ställen inom landet njutit, helst denne icke är skyldig men väl berättigad att till komitén uppgifva sina verkliga inkomster. Följden häraf blifver ovilkorligen den osäkraste, mest på gissningar verkställda beskattning, dervid staten, som i första rummet bör tillförsäkras den bevillning som lagligen bör den skattskyldige påföras, går i mistning (kanske af hundratusentals kronor) af hvad den rätteligen borde tillkomma, hvilket allt förebygges, om beskattningen sker på det ställe der yrket, handeln eller näringen drifves. Då nu bank, jernvägs- och kanalbolag skola till staten erlagga bevillning å de ställen der bolagets rörelse drifves, vare sig genom hufvud-, afdelnings- eller kommissionskontor, eller vid större och mindre stationer, kan jag icke finna annat än så väl tidsanda som rättvisa påkalla den af mig äskade förändringen af andra och tredje momenten uti bevillningsförordningens 9 §. Och ehuru flerfaldiga skäl för bifall till min motion kunde anföras, återoppar jag nu endast hvad jag här ofvan anført samt de skäl, som af flere ledamöter i Riksdagens Första och Andra Kammare förlidet år anfördes för bifall till mitt då i enahanda syfte afgifna förslag, hvarförutan jag särskildt fäster uppmärksamheten vid det kraftiga stöd för motionen, som innebäres uti det underdåniga betänkande, som förberedande skattejemkningskomitén afgifvit den 20 Oktober sistlidet år, då komitén uti 18 § af sitt förslag till ny bevillningsförordning, med tillhörande motiv, uttalat enahanda åsigter med mina nu framställda.

Jag tillåter mig alltså vördsamt anhålla, att Riksdagen behagade besluta att 2 och 3 mom. af 9 § uti bevillningsförordningen erhålla följande lydelse:

Handelsrörelse i stad, som omfattar flere församlingar, inom den församling der den skattskyldige är mantalskrifven, samt handelsrörelse i öfriga städer och på landet, äfvensom jordbruks-, bergsbruks-, fabriks- och annan rörelse eller yrke å den eller de orter, der rörelsen eller yrket med fast plats för verksamheten utöfvas; rörelse eller yrke utan bestämd fast ort för verksamheten, der den skattskyldige är mantalsskrifven;

samt anhåller jag att Bevillnings-Utskottet, till hvilket jag ber motionen skall remitteras, må, för den händelse motionens uppställning kan dertill föranleda, med den rätt Utskottet tillkommer, och i betraktande af den uppgift som åligger detsamma, vidtaga den ändring i mitt förslag, som kan finnas lämplig och ledande till denna angelägna frågas snara och välbehöfliga lösning i den riktning jag antydt.

Stockholm den 27 Januari 1877.

Aug. Peterson.

N:o 69.

Af Herr **L. Torpadie**: Om ändring af 30 kap. 5 och 6 §§
Rättegångsbalken.

Ett mål, hvartill all lagstiftning oafslåtligt bör sträfva, är medborgares likhet inför lagen, och hvarje stadgande, som strider deremot, bör i min tanke, så fort som möjligt borttagas. Ett sådant stadgande synes det mig vara, som i 5 och 6 §§ af 30 kap. Rättegångsbalken, enligt förstnämnda lagrums lydelse uti Kongl. förordningen den 18 April 1849 bjuder att den, som vill söka Konungen emot Hofrätts dom samt fullgjort öfriga prestanda, skall, derest han icke kan ställa borgen för sig, träda i fängelse till sakens slut.

Sant är, att dylika fall ytterst sällan torde inträffa, men lika sant lärer ock vara, att det någon gång *kan* hända; och då torde ingen vilja förneka, att tillämpningen af berörda stadgande skulle innebära, om jag så får säga, en legal orättvisa, hvilken skulle verka allt annat än godt i en tid, som med skäl sätter människovärdet högt och bär skyldig aktning för individens frihet.

Jag